

kunde tvinge Lehnbsbesidderen til at sælge for hvilken Kjøbesum han ønskede; men det forholder sig ikke saaledes, thi Lehnbsbesidderen beholder Rettigheden til at forhøje Indfæstningen og Landgilden, og muligt ogsaa til at bortfæste Jordlodden til hvem han vil, og derfor er der Grunde nok for Eieren af Bygningerne til at ønske sig Jordlodden tilkøbs. Naar jeg i Slutningen af Uendingsforslaget har sagt, at det kun skulde være til Eiere af saadanne Bygninger, hvortil Jordlodder have været henlagte i de sidste 10 Aar, saa er det, for at Loven ikke saa let skulde kunne omgaaes; naar det ikke kom til, saa behøvede Eieren ikkun, for tilsyneladende at opfylde den her foreliggende Lov, pro forma at fæste Jordlodden bort til En idag og sælge den til den samme Fæster imorgen, men dette var ikke Hensigten og heller ikke ønskeligt. Da Antagelsen eller Forfastelsen af dette Forslag væsentligt maa beroe paa, om Lehnbsbesidderen paa Samsø har Ret til at bortfæste Jordlodderne til hvem han vil, saa skal jeg tillade mig at rette det Spørgsmaal til den høitærede Indenrigsminister, om Lehnbsbesidderen paa Samsø virkelig har denne Ret eller ikke.

Ordføreren: Udvalget har anseet det for at have overveiende Betænkeligheder at gaae ind paa dette Forslag. Det er jo ganske vist, at dette Superficiairforhold, hvor En er Eier af Bygningerne, og en Anden er Eier af Jorden, er et i flere Henseender overmaade misligt Forhold; men de Ulemper, som deraf vilde flyde ved Afhandelser efter nærværende Lov, ville dog ikke være af anden Besskaffenhed, men netop ganske de samme, som allerede nu vise sig, hvor der er Tale om Bortfæstning. Derimod maa man lægge Mærke til, at ved Ordet „Superficiairgods“, udtrykkes der vistnok et Begreb, hvorom der har dannet sig en vis almindelig Forestilling, men det er dog ikke noget egentligt lovbestemt Begreb. Der indbefattes derunder flere Forhold, som uden tvivl ikke ere lidet forskellige. Nogle Steder, hvor et saadant Superficiairforhold siges at være tilstede, er det saaledes Tilfældet, at dette meget nærmer sig til et virkelig Arvesfæste, medens andre Steder Bøndernes Rettigheder ere langt mere indskrænkede. En Følge

deraf er, at et Lovbud, der saaledes nævnedes Ordet „Superficiairgods“ uden nærmere Bestemmelse, uden tvivl vilde give Anledning til meget vanskelige Spørgsmaal om, hvad der retteligen derunder skulde indbefattes, og i mange Tilfælde vilde det vist blive tvivlsomt, hvad Indflydelse en Bestemmelse som den foreslaaede vilde have paa en heel Deel forskellige Rettsforhold, som man ikke her kan oversee. Hvad dernæst angaaer den Bestemmelse, som i Uendingsforslaget er givet angaaende de 10 Aar, da fremtræder denne Bestemmelse allerede i sig selv som temmelig vilkaarlig, og det synes ikke uantageligt, at den let kunde medføre nogen Ubillighed i enkelte Tilfælde for saadanne Personer, som havde Bygninger, til hvilke Jordlodder havde været henlagte i en kortere Tid end den her fastsatte, men dog i enhver Henseende med Rette og fuldkommen lovligt, idet disse derved kunde blive forhindrede i at erhverve Eiendom. Ligeledes kan det ikke være Andet, end at denne Bestemmelse undertiden vilde kunne lægge Hindringer i Veien for Forandringer med Jordlodderne ved en Omdeling af Jorden, som ellers kunde være hensigtsmæssigt. Overhovedet maa Udvalget mene, at det er betænkeligt, saaledes i denne Lov at gaae ind paa ganske specielle Forhold, som dog, naar de tilbørligt skulde behandles, maatte kræve en nøiagtigere detailleret Undersøgelse, som der i alt Fald paa dette Stadium af Sagen ikke har kunnet være Spørgsmaal om at anstille. Og fremfor Alt maa det ikke tabes af Sigte, at ingen virkelig, lovlig bestaaende Rettighed for Bonden vil kunne tilfidesættes under Paaberaabelse af den nærværende Lov, men at alle slike Rettigheder ville blive aldeles uberørte af denne, saa at specielle Bestemmelser til deres Varetagelse overhovedet maae være oversflødige.

Indenrigsministeren: Det er tidligere blevet anseet som en Gavn for Bondestanden, at der gaves den Afgang til at erhverve Bygninger paa Fæstegodsset; det er saaledes udtalt i Anordningen af 28de Januar 1682 som en Gavn for Bønderne paa Krongodsset, at de fik Afgang til at blive Eiere af Bygningerne; det hedder, at, hvad der allerede da var indrettet i saa Henseende paa Kjøbenhavns Amt,